| | |
|---|---|
| **Název standardu** | **9. Jednání, vyhodnocování a individuální plán ochrany dítěte** |
| **Kritérium standardu** | **9a) Při jednání s klientem dodržuje orgán sociálně-právní ochrany základní principy výkonu sociálně-právní ochrany zejména**<br>- **respektuje individuální přístup ke všem klientům,**<br>- **vychází z individuálních potřeb každého klienta,**<br>- **podporuje samostatnost klientů,**<br>- **uplatňuje individuální přístup k potřebám každého klienta,**<br>- **motivuje k péči o děti,**<br>- **posiluje sociální začleňování klientů,**<br>- **důsledně dodržuje lidská práva a základní svobody,**<br>- **podporuje kontakt s přirozeným sociálním prostředím,**<br>- **informuje klienta o postupech používaných při výkonu sociálně-právní ochrany.** |
| **Závazné pro:** | Pracovníky poskytující SPOD Městského úřadu v Říčanech |
| **Vypracoval:** | Mgr. Vendula Prchalová – vedoucí Oddělení sociálně-právní ochrany dětí |
| **Schválil:**<br><br>**Datum a podpis:** | Mgr. Helena Bramborová – vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví<br><br>2. 4. 2025 |
| **Platnost kritéria od:** | 2. 4. 2025 |
| **Platnost kritéria do:** | |
| **Datum revize:** | |

Zaměstnanci znají základní principy výkonu sociálně-právní ochrany, včetně základních lidských práv a svobod, které v praxi důsledně uplatňují.

Některé principy a zásady uplatňované pří výkonu sociálně-právní ochrany dětí zaměstnanci:

- respektují jedinečnost každého člověka bez ohledu na jeho původ, etnickou příslušnost, rasu, či barvu pleti, mateřský jazyk, věk, zdravotní stav, sexuální orientaci, ekonomickou situaci, náboženské a politické přesvědčení a bez ohledu na to, jak se podílí na životě celé společnosti a nepodporují žádnou formu diskriminace,
- dodržují ochranu oprávněných zájmů dítěte,
- ochraňují důstojnost a lidská práva klientů a ochraňují klientova práva na soukromí a důvěrnost jeho sdělení,

- vedou klienty k vědomí odpovědnosti sám za sebe a zohledňují aktuální situaci každého klienta,
- podporují, hledají možností a vedou klienty, jak zapojit klienty do procesu řešení jejich situace,
- motivují rodiče k péči o děti a k případnému uzavření dohody rodičů,
- poskytují informace o odborných zařízeních a podporují klienty při využívání těchto služeb, pokud je to v zájmu rodiny,
- předávají informace o klientovi třetím osobám **pouze** v mezích zákona a se souhlasem klienta,
- poskytují informace o postupech používaných při výkonu SPOD.

Sociální pracovník:

- odpovědně plní své povinnosti vyplývající z pracovníku závazku k zaměstnavateli,
- zohledňuje znalosti, zkušenosti a názory svých kolegů a ostatních odborných pracovníků,
- spolupracuje s dalšími odborníky a tím zvyšuje kvalitu poskytování sociálně-právní ochrany,
- dbá na udržení a zvyšování prestiže svého povolání a usiluje o udržení a zvýšení odborné úrovně sociální práce a uplatňování nových přístupů a metod,
- je zodpovědný za své soustavné celoživotní vzdělávání a odborný růst,
- pro svůj odborný růst využívá znalosti a dovednosti svých kolegů a jiných odborníků včetně svého průběžného sebevzdělávání.

Vybrané principy sociálně-právní ochrany dětí zaměstnanců:

- hájit nejlepší zájem dítěte,
- přispívat k vytvoření podmínek pro zdárný fyzický, duševní, duchovní a sociální rozvoj dítěte,
- snažit se předejít a odklonit jakoukoli formu týrání, zneužívání a zanedbávání dítěte,
- ctít rodinu jako základní, přirozené a nezastupitelné prostředí pro plný a harmonický rozvoj osobnosti dítěte,
- respektovat práva a povinnosti rodičů vůči dítěti, podporovat jejich odpovědnost za výchovu a vývoj dítěte,
- pomáhat rodině a motivovat rodiče k tomu, aby mohlo dítě vyrůstat ve svém přirozeném prostředí,
- snažit se zamezit oddělení dítěte od rodičů či osob odpovědných za jeho výchovu, pokud to není v přímém rozporu s jeho nejlepšími zájmy,
- pomáhat v návratu dítěte do jeho přirozeného prostředí či náhradního rodinného prostředí, pokud bylo dítě umístěno mimo svou rodinu,
- poskytovat dítěti mimořádnou ochranu v případě jeho umístění mimo své přirozené prostředí,
- podporovat pravidelný účelný kontakt s oběma rodiči, není-li to v přímém rozporu s nejlepším zájmem dítěte,

- respektovat právo dítěte sdělit svůj názor a přání a pomáhat mu jej uskutečnit, ctít právo dítěte na soukromí, nevystavovat dítě svévolnému zasahování do jeho soukromého života, rodiny, domova nebo korespondence ani nezákonných útoků na jeho čest a pověst,
- před umístěním dítěte mimo rodinu se uspořádá případová konference, je-li to s ohledem na situace a časové možnosti jednotlivého případu možné,
- v případě umístění dítěte mimo rodinu se důvody umístění poznamenají do spisové dokumentace dítěte,
- dodržují se pravidelné termíny návštěv dítěte umístěného mimo svoji rodinu,
- souhlasy s pobytem u rodičů se udělují i v případě, že dítěte nedodržuje školní docházku či z preventivních důvodů,
- dítě, kterému je třeba zprostředkovat NRP se musí do 7 dnů nahlásit krajskému úřadu.

S účinností od roku 2025 došlo ke shodě pracovníky OSPOD, že budou využívat formuláře a aktuální metodiky od MPSV a zároveň se mohou opírat o metodické doporučení KÚSK.

**Zaměstnanci OSPOD se řídí shora uvedenými principy, které vycházejí z následujících dokumentů:**

- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 98/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Listina základních práv a svobod
- Úmluva o právech dítěte a z Ústavy ČR
- Etický kodex sociálních pracovníků ČR
- Etický kodex zaměstnanců a úředníků veřejné správy
- Metody a nástroje - Právo na dětství - Právo na dětství
- Metodický pokyn KÚSK k aplikaci úvodního a podrobného vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a tvorbě IPOD při výkonu SPOD č. 1/2025